

БҰЙРЫҚ

31 мамыр 2022 ж.

Нұр-Сұлтан қаласы

ПРИКАЗ

№ 93

город Нур-Султан

Бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының 2019 жылғы 07 маусымдағы № 605 бұйрығымен бекітілген ҚР ӘМ «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК Жарғысының 21-тармағын басшылыққа ала отырып, **БҰЙЫРАМЫН:**

1. «ЗҚАИ» ШЖҚ РМК жұмыскерлердің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты бекітілсін.

2. Кадр бөлімінің бас маманы Н.К. Рахимбекова кәсіпорын филиалдарының директорларын және құрылымдық бөлімшелердің басшыларын таныстырсын.

3. Осы бұйрық қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Негіздеме: «ЗҚАИ» ШЖҚ РМК әкімшілік басқармасының басшысы С.Б. Курбановтың 2022 жылғы 31 мамырдағы қызметтік жазбасы.

Директор

Р. Сәрпеков

004055

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page.

ҚР ӘМ «ЗҚАИ» РМК

директорының

2022 ж. « 31 » мамыр

№ 96 бұйрығымен

бекітілген.

Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «ҚР Заңнама және құқықтық ақпарат институты» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны жұмысшыларының сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «ҚР Заңнама және құқықтық ақпарат институты» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны жұмысшыларының сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты (бұдан әрі – «ЗҚАИ» РМК) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы Заңының 10-бабына, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері агенттігі бекіткен, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді және «ЗҚАИ» РМК қызметін ақпараттық-талдамалық, ұйымдастырушылық-құқықтық және материалдық-техникалық қамтамасыз етуді жүзеге асыру кезінде туындайтын қоғамдық қатынастар саласындағы сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі болып табылады.

2. «ЗҚАИ» РМК жұмысшыларының сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартын (бұдан әрі – Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт) әзірлеушілер сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплеансының жауапты қызметкері мен «ЗҚАИ» РМК-ның Кадр бөлімі болып табылады.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «ЗҚАИ» РМК жұмысшыларының тұрақты Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқын қалыптастыру, сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік атмосферасына қол жеткізу, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың теріс салдарларын болдырмау үшін арналған.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартының қағидаттары

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартының қағидаттары болып:
- 1) заңдылық;
  - 2) транспаренттілік;
  - 3) әдептілік;
  - 4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлық көріністерінен қорғау;
  - 5) мүдделер қақтығысын болдырмау.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартын қолдану тәртібі

5. «ЗҚАИ» РМК жұмысшылары лауазымдық нұсқаулықты орындау кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын басшылыққа алады және саяси партиялардың, қоғамдық бірлестіктер мен олардың органдарының шешімдеріне байланысты болмайды.

6. «ЗҚАИ» РМК жұмысшылары Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы шеңберінде (соның ішінде еңбек, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл):

1) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде:

- азаматтардың құқықтары мен бостандықтарының басымдығы, азаматтар мен ұйымдардың өтініштерін қарау кезінде төрешілдік көріністеріне және әуре-сарсаңға салуға жол бермеуді;

- азаматтардың құқықтарын іске асырудың және заңды мүдделерін қамтамасыз етудің ең аз мерзімін;

- көрсетілетін қызметтерді алушыларға тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне байланысты немесе кез келген өзге жағдаяттар бойынша қандай да бір кемсітушіліксіз теңдей қол жеткізуді қамтамасыз етеді;

- мынадай жағдайларға жол бермеу:

- азаматтың өтінішін қарау мәселені объективті шешуге мүдделілік білдірмейді деп пайымдауға негіз болған тұлғаға жүктеу;

- шағымды берген немесе оның мүддесі үшін шағым берілген адамға зиян келтіретін өтініш;

- өтініште іс-әрекеттеріне шағым жасалған лауазымды тұлғаларға өтініштерді жіберу;

- азаматтардың жеке өмірі, жеке және отбасылық құпиясы туралы мәліметтерді олардың келісімінсіз жария ету мүмкіндігі;

- азаматтың жеке басы туралы өтінішке қатысы жоқ деректерді анықтау.

2) өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде мыналарды:

- құзыреттіліктің аражігін нақты ажырату және барлық құрылымдық бөлімшелер мен лауазымды тұлғалардың келісілген жұмыс істеуін;

- лауазымдық өкілеттіктерді орындауға қатысы жоқ және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзуға бағытталған бұйрықтар мен нұсқаулар шығаруға жол бермеуді;

- туыстық, жерлестік және жеке басына берілгендік белгілері бойынша кадрларды іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеуді;

- меритократия қағидаттарын сақтауды;

- қабылданатын шешімдердің заңдылығы үшін жеке жауапкершілікті қамтамасыз етеді.

3) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде:

- мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын ақшаны оңтайлы және тиімді жұмсау;

- Заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік сатып алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін әлеуетті өнім берушілерге тең мүмкіндіктер беру;

- мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету;

- сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;

- атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген, әлеуетті өнім берушінің және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігердің (бірлесіп орындаушының) қатысуына жол бермеу;

4) күнделікті қызметте:

- азаматтық қызметке, мемлекетке және оның институттарына қоғамның сенімін сақтайды және нығайтады;

- жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтайды;

- мемлекеттік биліктің беделін сақтауды және Қазақстан Республикасының беделін түсіретін және азаматтық қызмет мүдделеріне қайшы келетін іс-әрекеттерге жол бермеуді, оның ішінде сыбайлас жемқорлық көріністеріне қарсы тұруды, азаматтық қызметшілер үшін заңнамада белгіленген тыйымдар мен шектеулерді қатаң сақтауды қамтамасыз етеді;

- лауазымдық өкілеттіктерін және соған негізделген беделін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануға әкеп соғуы мүмкін әрекеттер жасауға жол бермейді;

- өздеріне мәлім болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы «ЗҚАИ» РМК және оның аумақтық бөлімшелері басшылығының және (немесе) құқық қорғау органдарының назарына дереу жеткізеді;

- қажет болған жағдайда тікелей немесе тікелей басшыға мүдделер қақтығысының туындағаны, қызметтік міндеттерді орындау кезінде жеке қызығушылық туралы, сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа және сыйлықтар алуға көндіру туралы хабарлайды;

- басшылықтың және (немесе) құқық қорғау органдарының назарына оларды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға көндіру мақсатында қандай да бір адамдардың жүгінуінің барлық жағдайлары туралы дереу жеткізеді;

- әділ қызметтік шешім қабылдауға ықпал етуі мүмкін өзара қарым-қатынастардың белгіленген тәртібін бұзатын заңсыз өтініштермен әріптестері мен басшыларына жүгінуден тартынады;

- қызметтік өкілеттігін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдамайды және бермейді;

- мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында таратуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбайды;

- егер лауазым жақын туыстық (ата-анасы, жұбайы, аға-інілері, апасы-сіңлілері, балалары) қатынаста тұрған адамдардың тікелей бағыныстылығына немесе бақылауына байланысты болса, оны тағайындаудан бас тартады;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік танытады;

- орындау үшін алынған бұйрықтың заңдылығына күмәнданғаны туралы тікелей басшыға жазбаша нысанда дереу хабарлайды;

- жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдайды;

- мүдделер қақтығысының, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың және олардың салдарының ықтимал туындау себептері мен жағдайларын жою бойынша тұрақты негізде шаралар қабылдайды;

- еңбек тәртібі мен қызметтік әдепті сақтайды;

- басшылыққа қатысты жеке берілгендікке, олардың лауазымдық мүмкіндіктері есебінен пайда мен артықшылықтар алуға ұмтылуға жол бермейді;

- өздерінің қызметтік міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін азаматтық-құқықтық, тәртіптік, әкімшілік, қылмыстық жауаптылықта болады.

7. «ЗҚАИ» РМК және кәсіпорынның аумақты бөлімшелерінің басшысы және басшының орынбасарлары:

- өзінің мінез-құлқымен бейтараптықтың, әділдіктің, риясыздықтың, жеке тұлғаның ар-намысы мен абыройына құрметпен қараудың үлгісі болады;

- басшылықты жеке-дара өкімшілік қызмет жолымен жүзеге асырады және қабылданатын шешімдердің заңдылығы үшін дербес жауапты болады;

- қарамағындағы қызметкерлерден олардың лауазымдық нұсқаулықтарының шегінен шығатын нұсқауларды орындауды талап етпейді;

- қарамағындағы қызметкер өзінің қызметтік міндеттерін орындау барысында туындаған мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі жан-жақты шараларды уақтылы қабылдайды;

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою бойынша түбегейлі шаралар қабылдайды;

- қарамағындағы қызметкерлер арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмыстың жай-күйіне және олардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауына жол бермеуге дербес жауапты болады.